

A tantárgy neve:	magyarul:	Nevelésszociológia I.				Kódja:	MK6NSZ1A02PT19	
	angolul:	Sociology of Education I.						
Felelős oktatási egység:		DE BTK Nevelés- és Művelődéstudományi Intézet Neveléstudományi Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	magyar	
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató		neve:	Dr. habil Engler Ágnes			beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató		neve:	Dr. Ceglédi Tímea			beosztása:	egyetemi tanársegéd	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a nevelésszociológia tudományterületének alapját képező elméleteket, paradigmákat, tisztában legyenek a fogalmakkal, átlássák a folyamatokat és összefüggéseket, tisztában legyenek a társadalmi folyamatok és a pedagógia elmélete és gyakorlata közötti összefüggésekkel, kölcsönhatásokkal, valamint a fenti kölcsönhatásból eredő pedagógiai teendőkkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Megfelelő tudással rendelkezik a nevelés és társadalom kapcsolatáról, a szocializációról, a kapcsolati kultúráról és gyermeknevelésről. Ismeri a családi és intézményi szocializáció kölcsönhatását, a pedagógus szerepét az együttműködésben. Megismeri a társadalmi, kultúra- és csoportközi folyamatok elméletét.								
<i>Képesség:</i>								
Képes reális képet kialakítani a tanulók világáról, a nevelés és a tanulói személyiség fejlesztésének lehetőségeiről. Képes a tanulók személyiségét megismerni, az esetleges szocializációs, integrációs problémákat felismerni és kezelni.								
<i>Attitűd:</i>								
Tisztelti a tanulók személyiségét, a társadalmi háttértől elvonatkoztatva igyekszik segíteni a tanulót fejlődésében, az oktatási és nevelési folyamat során. Érzékeny a tanulók problémáira, segíti a személyes környezetében – elsődlegesen a családban és iskolában – a társas kapcsolataiban, kommunikációban, felkészíti a társadalmi integrációra.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Felelősséget érez a társadalom és a társadalmat alkotó kisközösségek iránt. Önálló véleményalkotással és autonóm döntéshozattal rendelkezik.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy bemutatja a hallgatóknak az informális és nonformális nevelés folyamatának általános és egyedi sajátosságait. A tárgy sorra veszi a szocio-ökonómiai státusz és az iskolai kudarcok közötti összefüggéseket, a hátrányos helyzet, veszélyeztetett státusz sajátosságait, a konform és deviáns viselkedési formák jellemzőit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, prezentáció.								
Értékelés								
A kurzus teljesítésének feltétele a legalább elégséges írásbeli vizsgaeredmény.								
Kötelező szakirodalom:								
Bourdieu, Pierre: A társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődése. Budapest, General Press Kiadó, 2008. Pusztai Gabriella: A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2009.								

Varga Aranka (szerk.): A nevelésszociológia alapjai. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet, Wlislócki Henrik Szakkollégium, 2015.

Ajánlott szakirodalom:

Kozma Tamás. Bevezetés a nevelésszociológiába, Budapest: Tankönyvkiadó, 2001. ISBN:963 19 1958 7

Engler Ágnes. Hallgatói metszetek. Debrecen: CHERD-Hungary, 2014.

Golnhofer Erzsébet – Szabolcs Éva. Gyermekkor: nézőpontok, narratívák. Budapest, Eötvös József Kiadó, 2005.

Ceglédi Tímea. Ugródeszkán. Reziliencia és társadalmi egyenlőtlenségek a felsőoktatásban. Debrecen: CHERD-Hungary, 2018,

Heti bontott tematika	
1.	Félévi tematika és a kurzus feladatainak megbeszélése, felvezető beszélgetés Bevezetés a nevelésszociológiába Nevelésszociológiai elméletek és kritikáik A szocializáció fogalma és szinterei TE A főbb elméletek és azok esetleges cáfolatainak megismerése. A szocializáció folyamatának és típusainak megismerése
2.	Az elsődleges szocializációs közeg: a család Az intézményi szocializáció A családi és az intézményi szocializáció kapcsolata TE A családdal, családi étellel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, A nevelési, oktatási intézmények szerepe a szocializációban
3.	A családi és az intézményi szocializáció kapcsolata Egyéb szocializációs területek TE A családok és pedagógusok hatékony együttműködési lehetőségeinek megismerése. A munkahely, a vallás, a lokális társadalom mint szocializációs színtér megismerése
4.	Iskolán kívüli nevelési és oktatási szintek A társadalmi háttér hatása a tanulói eredményességre TE Az extrakurrikuláris tevékenységek megismerése. A szocio-ökonómiai státusz és az iskolai pályafutás összefüggéseinek megismerése
5.	Nevelés és a média világa Válságok, változások, devianciák TE 21. századi kihívások és válaszok a nevelésben. A problémákkal terhelt tanulók hatékony segítése
6.	Multikulturalizmus, interkulturális nevelés A félév összefoglalása, problémát vagy újabb kérdéseket felvető tématerületek megbeszélése TE Kulturális sokszínűség a társadalomban, a nevelésben és oktatásban. A főbb súlypontok áttekintésével lényegkiemelés, rögzítés

*TE tanulási eredmények